

Rapport fra CPCE-konsultasjon i Elspeet, Nederland 5.-8.2.15

Rapport v/ Einar Tjelle

Innledning

Under generalforsamlingen for Conference of European Churches (CPCE) i Flores 2012 ble det gitt et oppdrag å arbeide videre med forståelsen av kirkefellesskap. En arbeidsgruppe laget i 2014 et første utkast som ble gjenstand for videre arbeid og samtaler under denne konsultasjon. Da verken TN-leder Stephanie Dietrich eller vara til rådet i CPCE, Kristin Graff Kallevåg, hadde anledning til å være med, representerte jeg Den norske kirke. For meg var dette første møte i en CPCE-sammenheng. Vi var til sammen 30 delegater fra 19 CPCE-medlemskirker, samt et par observatører fra Svenska kyrkan og Den evangelisk-lutherske kirken i Finland (ELKF).

Hovedbolkene i dokumentet så langt, og som ble drøftet videre under konsultasjonen:

- a) Sammendrag av hva som har blitt oppnådd siden Leuenberg-avtalen i 1973
- b) En teologisk refleksjon om kirkefellesskap
- c) Aktuelle utfordringer
- d) Foreløpige tanker om anbefalinger

Jeg vedlegger rapporten og et kommuniqué fra konsultasjonen som oppsummerer samtalene. For interesserte finnes det også sammendrag fra gruppesamtalene.

Det var nyttig å få en litt større forståelse for hva som er på agendaen, betydningen CPCE har for mange kirker, og rett og slett å treffe toneangivende CPCE-representanter. Noen gikk sterkt ut og ønsket seg en tydeligere «CPCE-kirke» med sterkere synodal struktur. Andre var ivrige på å utvide CPCE-fellesskapet i retning pinsevenner og karismatiske grupperinger. Det siste fikk gehør innenfor rammen av «including worship», men en slik utvidelse ble også problematisert.

Lokalt vertskap for konsultasjonen var kirkesamfunnene Protestants Kerk Nederland (unert kirke av to reformerte og en luthersk kirke) og Remonstranten. Ironisk nok var det et synodemøte på samme sted lørdagen, med en konservativ utbrytergruppe som ikke ville være med i denne nye kirken. Vi møtte minst hundre menn til lunch, samtlige i like sorte dresser(!), hvite skjorter og sorte slips. Nye økumeniske konstellasjoner fører også til avskalling...

Refleksjoner: Det synes å være mye større bevissthet og behov for CPCE-fellesskapet hos mange av de mindre kirkene. Minoritetserfaringer, synkende medlemstall, sekulariseringen etc. gjør behovet for koordinering og synliggjøring av en «CPCE-kirke» mer framtrædende. En dansk eller norsk majoritetsposisjon med få reformerte kirker i vår midte, gjør dette mindre relevant. I et solidarisk perspektiv derimot gir det mening at nettopp store majoritetskirker som våre, er lydøre for hvordan vi i fellesskap kan «bære hverandre». Jeg synes også at etterlysningen av migrasjon i dokumentet er interessant. Dette er ikke bare et etisk viktig tema i Europa, men skaper også en bevisstgjøring av et endret økumenisk bilde. For oss er dette særlig merkbart i byene.

Det tunge «tyske eierskapet» til CPCE ble merkbart, nøye forbundet med at mye av diskusjonene foregår på tysk med de fordeler det gir de tyske lærde, og tilsvarende følelse av marginalisering for dem som ikke behersker tysk godt nok. Gruppene og liturgiene var riktignok språklig balansert, men lærediskusjonene er preget av tysk. Kommuniket etter møtet kom ganske snart på tysk, men er i skrivende stund ikke kommet på engelsk...

Nordiske røster

Det er interessant å høre litt hvordan nordiske kolleger ser på dette arbeidet. Litt fra «*behind the scenes*»: Folkekirken i Danmark signerte Leuenbergavtalen i 2001 og var representert både gjennom rådsmedlem Kirsten Jørgensen og Bo Kristian Holm, medlem i arbeidsgruppen. De var aktivt med i samtalen, men erkjenner samtidig at det er lite kjennskap og forpliktelse til avtalen i deres kirke. De er naturlig nok de skarpeste motstanderne av en forpliktende synode eller europeisk overbygning, da de knapt har noe slikt selv. Svenska kyrkan har ikke signert og uttrykker frykt for en for stor protestantisk blokk som kan hemme en videre økumenikk. Signaler derfra tyder likevel på at de *innholdsmessig* kunne signert i dag. Bilaterale avtaler de blant annet har med EKD, tilsier at de ikke har en konsistent praksis. Den evangelisk-lutherske kirken i Finland har nok en sterk lojalitet til avtalene med Den katolske kirken og argumenterer blant annet med et for svakt sakramentsyn.

Oppsummering og oppfølging

Dette var noen korte tilbakemeldinger. Innholdsmessig må teksten jobbes dypere med i årene som kommer. Antakelig bør Teologisk nemnd til høsten arbeide videre med det oppdaterte utkastet til «Kirkefellesskap-dokumentet». Etter det jeg skjønner, skal prosessen gå helt fram til neste generalforsamling. For Den norske kirkes del tenker jeg at vesentlige elementer er viktige å dra veksler på før den tid, ikke minst med tanke på det pågående kirkeordningsarbeidet. Det er også viktig å dra veksler på CPCE-ressurser i en økumeniske sensitiv reformasjonsfeiring.

ETJ
14.2.15

Vedlegg: Kommuniké fra konsultasjonen